

การวิเคราะห์ความเสี่ยงและแผนบริหารความเสี่ยงทุจริต

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอพาน

ประจำปี ๒๕๖๘

คำนำ

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอพาน ได้ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน โดยวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานอาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนตามหลักของการควบคุมภายในองค์กร (Control Environment) ตามมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ (Committee of Sponsoring Organizations ๒๐๑๓) ซึ่งมาตรฐาน COSO เป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับมาตั้งแต่เริ่มออกประกาศใช้เมื่อปี ค.ศ.๑๙๙๒ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเพิ่มเติมเรื่องการสอดส่องการเฝ้า และตรวจสอบการทุจริตภายในองค์กร และนำไปกำหนดมาตรการสำคัญเร่งด่วนเชิงรุกในการป้องกันการทุจริต การบริหารงานที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ และการแก้ปัญหาการกระทำผิดวินัยของเจ้าหน้าที่และที่สำคัญและพบบ่อย

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอพาน

กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
บทที่ ๑ บทนำ	
หลักการและเหตุผล	๑
วัตถุประสงค์	๓
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	๓
บทที่ ๒ การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน	
การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน	๔
องค์ประกอบของการบริหารความเสี่ยง	๗
กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงด้านทุจริต	๙
ขอบเขตของความเสี่ยงการทุจริต	๙
ขั้นตอนการและการประเมินความเสี่ยง	๑๐
นิยามเฉพาะในการประเมินความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน	๑๐
รายงานการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน	๑๓
บรรณานุกรม	๓๒

บทที่ ๑

บทนำ

หลักการและเหตุผล

การมีผลประโยชน์ทับซ้อนถือเป็นการทุจริตคอร์รัปชั่นประเภทหนึ่ง เพราะเป็นการแสวงหาประโยชน์ส่วนบุคคลโดยการละเมิดต่อกฎหมายหรือจริยธรรมด้วยการใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ไปแทรกแซงการใช้ดุลยพินิจในกระบวนการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ จนทำให้เกิดการละทิ้งคุณธรรมในการปฏิบัติหน้าที่สาธารณะ ขาดความเป็นอิสระ ความเป็นกลาง และความเป็นธรรม จนส่งผลกระทบต่อประโยชน์สาธารณะของส่วนรวม และทำให้ผลประโยชน์หลักขององค์กร หน่วยงาน สถาบันและสังคมต้องสูญเสียไปโดยผลประโยชน์ที่สูญเสียไป อาจอยู่ในรูปของผลประโยชน์ทางการเงิน คุณภาพการให้บริการ ความเป็นธรรมในสังคม รวมถึงคุณค่าอื่น ๆ ตลอดจนจนโอกาสในอนาคตตั้งแต่ระดับองค์กรจนถึงระดับสังคม อย่างไรก็ตามท่ามกลางผู้ที่ตั้งใจกระทำความผิด ยังพบผู้กระทำความผิดโดยไม่เจตนาหรือไม่มีความรู้ในเรื่องดังกล่าวอีกเป็นจำนวนมาก จนนำไปสู่การถูกกล่าวหา ร้องเรียน เรื่องทุจริตหรือถูกกลโกงทางอาญา ผลประโยชน์ทับซ้อนหรือความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม (Conflict of interest : COI) เป็นประเด็นปัญหาทางการบริหารภาครัฐในปัจจุบันที่เป็นบ่อเกิดของปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบในระดับที่รุนแรงขึ้น และยังสะท้อนปัญหาการขาดหลักธรรมาภิบาลและเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศอีกด้วย

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอพาน ได้ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน โดยวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) เป็นกรอบการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน

การวิเคราะห์ความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารจัดการปัจจัย และควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

ผลประโยชน์ทับซ้อน หมายถึง สภาวะการณ์ หรือข้อเท็จจริงที่บุคคล ไม่ว่าจะจะเป็นนักการเมือง ข้าราชการ พนักงานบริษัท หรือผู้บริหารซึ่งมีอำนาจหน้าที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งหน้าที่ที่บุคคลนั้นรับผิดชอบอยู่ และส่งผลกระทบต่อประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งการกระทำนั้นอาจเกิดขึ้นอย่างรู้ตัวหรือไม่รู้ตัว ทั้งเจตนาและไม่เจตนา และมีรูปแบบที่หลากหลายไม่จำกัดอยู่ในรูปของตัวเงินหรือทรัพย์สินเท่านั้น แต่รวมถึงผลประโยชน์อื่นๆ ที่ไม่ใช่ในรูปตัวเงินหรือทรัพย์สินก็ได้ อาทิ การแต่งตั้งพรรคพวกเข้าไปดำรงตำแหน่งในองค์กรต่างๆ ทั้งในหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ และบริษัทจำกัดหรือการที่บุคคลผู้มีอำนาจหน้าที่

ตัดสินใจให้ญาติพี่น้องหรือบริษัทที่ตนมีส่วนได้ส่วนเสียได้รับสัมปทานหรือผลประโยชน์ จากทางราชการโดยมิชอบ ส่งผลให้บุคคลนั้นขาดการตัดสินใจที่เที่ยงธรรม เนื่องจากยึดผลประโยชน์ส่วนตนเป็นหลัก ผลเสียจึงเกิดขึ้นกับประเทศชาติ การกระทำแบบนี้เป็นการกระทำที่ผิดทางจริยธรรมและจรรยาบรรณ

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน จึงหมายถึงกระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัยและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน หรือความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ อันเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับการทุจริตกล่าวคือ ยังมีสถานการณ์หรือสภาวะการณ์ของการขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมมากเท่าใด ก็ยังมีโอกาสก่อให้เกิดหรือนำไปสู่การทุจริตมากเท่านั้น

ความสามารถจำแนกความเสี่ยงออกเป็น ๔ ลักษณะ ดังนี้

๑. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk : S) หมายถึง ความเสี่ยงเกี่ยวกับการบรรลุเป้าหมายและพันธกิจในภาพรวมที่เกิดจากเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์และเหตุการณ์ภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ และการปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ไม่เหมาะสม รวมถึงความไม่สอดคล้องกันระหว่างนโยบายเป้าหมายกลยุทธ์ โครงสร้างองค์กร ภาวะการแข่งขัน ทรัพยากรและสภาพแวดล้อม อันส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์กร

๒. ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk: O) เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพประสิทธิผลหรือผลการปฏิบัติงาน โดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยงเนื่องจากระบบงานภายในขององค์กร/กระบวนการเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมที่ใช้/บุคลากร/ความเพียงพอของข้อมูล ส่งผลต่อประสิทธิภาพประสิทธิผลในการดำเนินโครงการ

๓. ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk: F) เป็นความเสี่ยงเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณและการเงิน เช่น การบริหารการเงินที่ไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม ทำให้ขาดประสิทธิภาพ และไม่ทันต่อสถานการณ์หรือเป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการเงินขององค์กร เช่นการประมาณการงบประมาณไม่เพียงพอ และไม่สอดคล้องกับขั้นตอนการดำเนินการ เป็นต้น เนื่องจากขาดการจัดหาข้อมูล การวิเคราะห์ การวางแผนการควบคุม และการจัดทำรายงานเพื่อนำมาใช้ในการบริหารงบประมาณ และการเงินดังกล่าว

๔. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบ (Compliance Risk: C) เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎระเบียบต่างๆ โดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยง เนื่องจากความไม่ชัดเจนความไม่ทันสมัยหรือความไม่ครอบคลุมของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ รวมถึงการทำนิติกรรมสัญญาการร่างสัญญาที่ไม่ครอบคลุมการดำเนินงาน

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนในครั้งนี้นำเอาความเสี่ยงในด้านต่าง ๆ มาดำเนินการวิเคราะห์ตามกรอบมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the

Tread way Commission) และตามบริบทความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อนของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนนี้จะช่วยให้สำนักงานสาธารณสุขอำเภอทราบถึงความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อนที่เกิดขึ้น สามารถกำหนดมาตรการสำคัญเร่งด่วนเชิงรุกในการป้องกันการทุจริต การบริหารงานที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ และการแก้ไขปัญหาการกระทำผิดวินัยของเจ้าหน้าที่รัฐที่เป็นปัญหาสำคัญและพบบ่อย นอกจากนี้ ยังบรรลุเป้าหมายตามนโยบายสำคัญเร่งด่วนหรือภารกิจที่ได้รับมอบหมายเป็นพิเศษ (Agenda Based) อีกด้วย

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสร้าง สืบทอดวัฒนธรรมสุจริต และแสดงเจตจำนงสุจริตในการบริหารราชการให้เกิดความคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม
๒. เพื่อแสดงความมุ่งมั่นในการบริหารราชการโดยใช้หลักธรรมาภิบาล
๓. เพื่อตรวจสอบการบริหารงานและการปฏิบัติราชการของเจ้าหน้าที่รัฐ ไม่ให้เกิดการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่อันมิควรได้โดยชอบตามกฎหมาย ให้ยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดียืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม ถูกกฎหมาย โปร่งใส และตรวจสอบได้
๔. เพื่อสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาต่อการบริหารราชการแผ่นดินแก่ผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและประชาชน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ความเสี่ยงกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนได้รับการจัดการ กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน
๒. สำนักงานสาธารณสุขอำเภอมีมาตรการ กลไก ระบบในการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน และกลไกการควบคุมการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนอย่างต่อเนื่อง
๓. ความเชื่อมั่นศรัทธาต่อการบริหารราชการแผ่นดินของผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและประชาชนต่อสำนักงานสาธารณสุขอำเภอเพิ่มขึ้น

บทที่ ๒

การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน

การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน (Risk Assessment for Conflict of Interest)

การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน เป็นการวิเคราะห์ระดับโอกาสที่จะเกิดผลกระทบของความเสียหายต่างๆ เพื่อประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสียหาย และดำเนินการวิเคราะห์และจัดลำดับความเสี่ยง โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐานที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน ได้แก่ ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) และระดับความเสี่ยง ทั้งนี้ กำหนดเกณฑ์ในเชิงคุณภาพเนื่องจากเป็นข้อมูลเชิงพรรณนาที่ไม่สามารถระบุเป็นตัวเลข หรือจำนวนเงินที่ชัดเจนได้

เกณฑ์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) เชิงคุณภาพ

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นเป็นประจำ
๔	สูง	มีโอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้ง
๓	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง
๒	น้อย	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยครั้ง
๑	น้อยมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นยาก

เกณฑ์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) เชิงคุณภาพ ที่ส่งผลกระทบด้านการดำเนินงาน (บุคลากร)

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	ถูกลงโทษทางวินัยร้ายแรง
๔	สูง	ถูกลงโทษทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง
๓	ปานกลาง	สร้างบรรยากาศในการท างานที่ไม่เหมาะสม
๒	น้อย	สร้างความไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานบ่อยครั้ง
๑	น้อยมาก	สร้างความไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานนานๆ ครั้ง

ระดับของความเสียหาย (Degree of Risk) แสดงถึงระดับความสำคัญในการบริหารความเสี่ยง โดยพิจารณาจากผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) กับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของความเสี่ยงแต่ละสาเหตุ (โอกาส × ผลกระทบ) กำหนดเกณฑ์ไว้ ๔ ระดับ ดังนี้

ระดับของความเสียหาย (Degree of Risk)

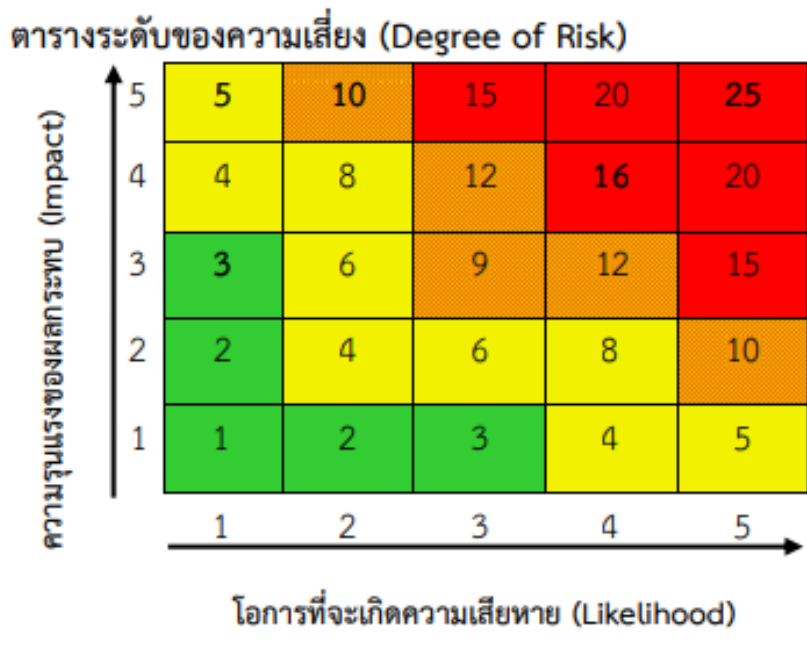
ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	๑๕-๒๕ คะแนน
๒	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	๙-๑๔ คะแนน
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	๔-๘ คะแนน
๔	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk : L)	๑-๓ คะแนน

ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงจะต้องมีการกำหนดแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) ที่ได้จากการพิจารณาจัดระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบที่เกิดขึ้น (Impact) และขอบเขตของระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ (Risk Appetite Boundary) โดยที่

ระดับความเสี่ยง = โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ × ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่างๆ (Likelihood x Impact)

ซึ่งจัดแบ่งเป็น ๔ ระดับ สามารถแสดงเป็น Risk Profile แบ่งพื้นที่เป็น ๔ ส่วน (๔ Quadrant) ใช้เกณฑ์ในการจัดแบ่ง ดังนี้

ระดับความเสี่ยง	คะแนนระดับความเสี่ยง	มาตรการกำหนด	การแสดงสีสัญลักษณ์
ต่ำ (Low)	๑-๓ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง สีเขียว	สีเขียว
ปานกลาง (Medium)	๔-๘ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง แต่มีมาตรการ	สีเหลือง
เสี่ยงสูง (High)	๙-๑๔ คะแนน	มีมาตรการลดความเสี่ยง สีส้ม	สีส้ม
เสี่ยงสูงมาก (Extreme)	๑๕-๒๕ คะแนน	มีมาตรการลดและประเมินซ้ำหรือถ่ายโอนความเสี่ยง	สีแดง

- การควบคุมภายใน COSO ๒๐๑๓ มีขั้นตอนที่สำคัญ ดังนี้
- ๑.สภาพแวดล้อมภายในองค์กร (Internal Environment)
 - ๒.การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)
 - ๓.กิจกรรมควบคุม (Control Activities)
 - ๔.ข้อมูลและการติดต่อสื่อสาร (Information and Communication)
 - ๕.การติดตาม (Monitoring)

องค์ประกอบของการบริหารความเสี่ยงERM (Enterprise Risk Management)

องค์ประกอบของการบริหารความเสี่ยง ERM

องค์ประกอบของการบริหารความเสี่ยงERM (Enterprise Risk Management) ประกอบด้วยองค์ประกอบ ๘ ประการ ซึ่งครอบคลุมแนวทางการกำหนดนโยบายการบริหารงาน การดำเนินงาน และการบริหารความเสี่ยง ดังนี้

๑. สภาพแวดล้อมภายในองค์กรInternal(Environment) สภาพแวดล้อมขององค์กรเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการกำหนดกรอบการบริหารความเสี่ยงและเป็นพื้นฐานสำคัญในการกำหนดทิศของกรอบการบริหารความเสี่ยงองค์กร ประกอบด้วยปัจจัยหลายประการ เช่น วัฒนธรรมองค์กร นโยบายของผู้บริหาร แนวทางปฏิบัติงานของบุคลากร กระบวนการทำงานระบบสารสนเทศ เป็นต้น

๒. การกำหนดวัตถุประสงค์ (Objective Setting) องค์กรต้องพิจารณากำหนดวัตถุประสงค์ในการบริหารความเสี่ยง ให้มีความสอดคล้องกับเป้าหมายเชิงกลยุทธ์และความเสี่ยงที่องค์กรยอมรับได้วางเป้าหมายในการบริหารความเสี่ยงขององค์กรได้อย่างชัดเจนและเหมาะสม

๓. การระบุความเสี่ยง(Risk Identification) เป็นการรวบรวมเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นกับหน่วยงาน ทั้งปัจจัยเสี่ยงที่เกิดจากปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกองค์กรและเมื่อเกิดขึ้นแล้วส่งผลให้องค์กร ไม่บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย เช่น นโยบายการบริหารงาน บุคลากร ปฏิบัติงานการเงิน ระบบสารสนเทศ ระเบียบข้อบังคับ เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อทำความเข้าใจต่อเหตุการณ์และสถานการณ์นั้นๆ ผู้บริหารพิจารณากำหนดแนวทางและนโยบายในการจัดการกับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้เป็นอย่างดี

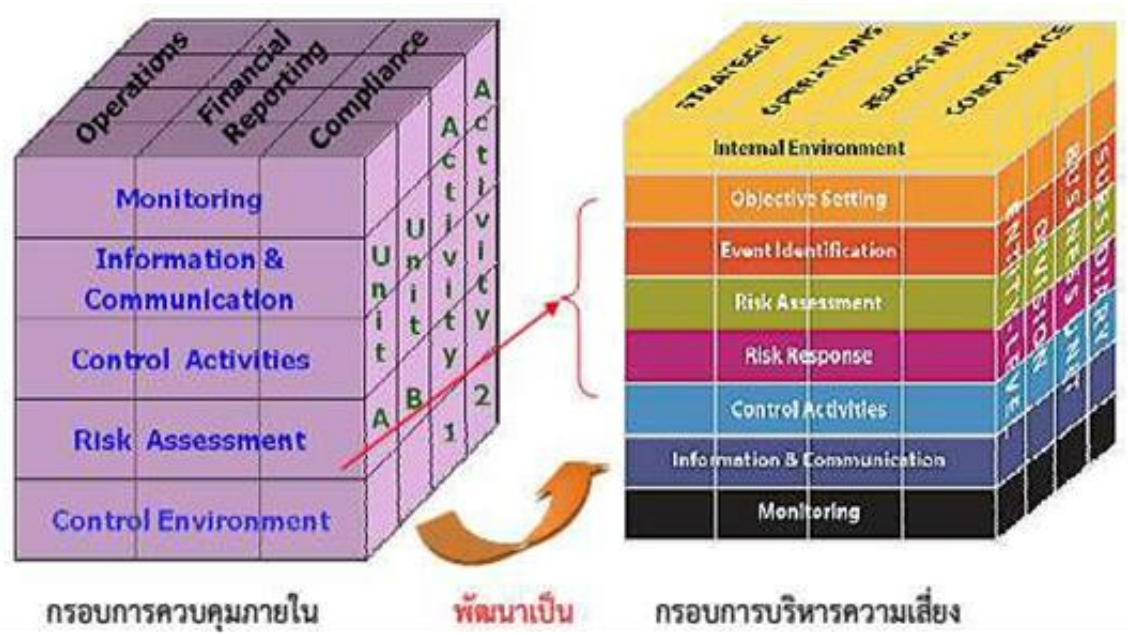
๔. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) การประเมินความเสี่ยงเป็นการวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยง เพื่อพิจารณาจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงที่มีอยู่โดยการประเมินจากโอกาสเกิด (Likelihood)และผลกระทบ (Impact)

๕. การตอบสนองความเสี่ยง (Risk Response) เป็นการดำเนินการหลังจากที่องค์กรสามารถระบุความเสี่ยงขององค์กรและประเมินระดับของความเสี่ยงแล้ว โดยจะต้องนำความเสี่ยงไปดำเนินการเพื่อ โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงและลดระดับความรุนแรงของผลกระทบให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้โดยวิธีจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสมที่สุดและคุ้มค่ากับการลงทุน

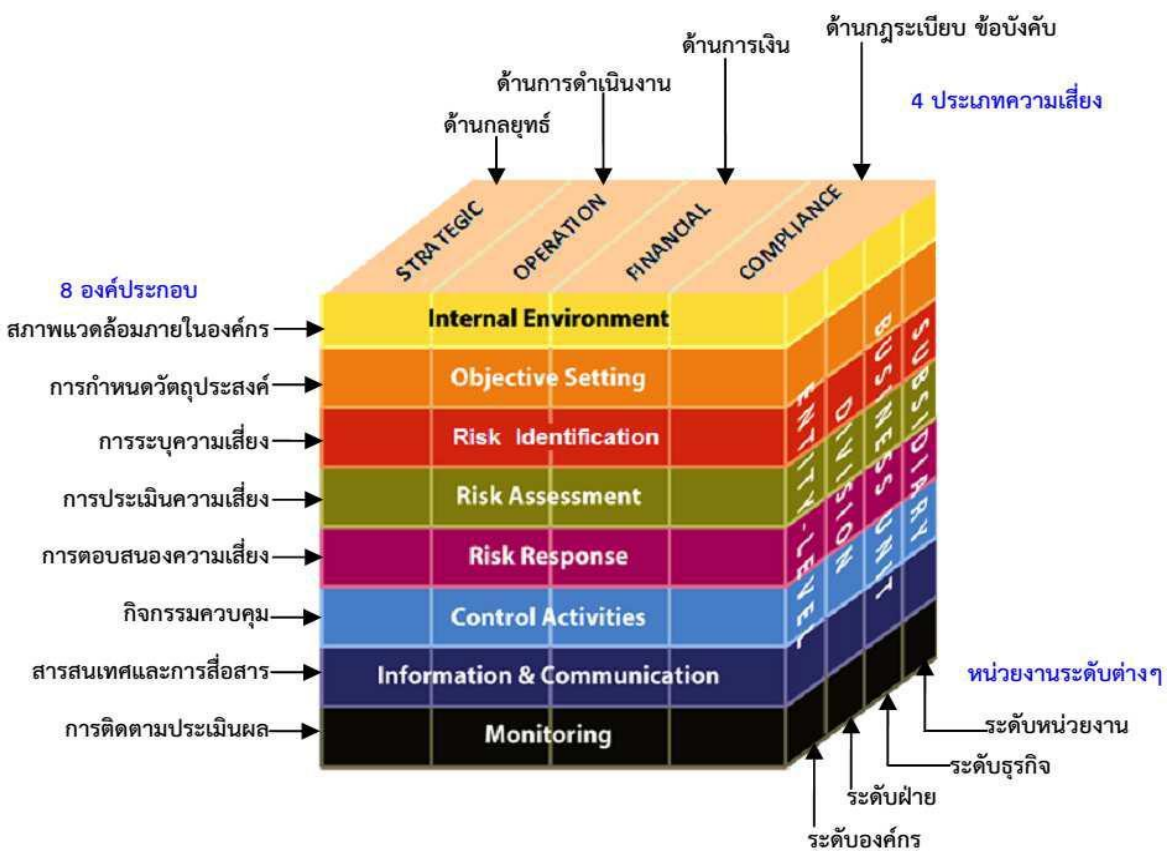
๖. กิจกรรมควบคุม (Control Activities) การกำหนดกิจกรรมและการปฏิบัติต่างๆ เพื่อช่วยลด หรือควบคุมความเสี่ยง เพื่อสร้างความมั่นใจว่าจะสามารถจัดการกับความเสี่ยงนั้นได้อย่างถูกต้อง การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร ป้องกันและลดระดับความเสี่ยงให้อยู่ในระ องค์กรยอมรับได้

๗. สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication) องค์กรจะต้องมีระบบสารสนเทศและการติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ เพราะเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะนำไปพิจารณาดำเนินการบริหารความเสี่ยงต่อไปตามกรอบและขั้นตอนการปฏิบัติที่องค์กรกำหนด

๘. การติดตามประเมินผล (Monitoring) องค์กรจะต้องมีการติดตามผล เพื่อให้ทราบถึงผลการดำเนินงานว่าเหมาะสมและสามารถจัดการความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่

องค์ประกอบของกรอบการบริหารความเสี่ยงตามแนว COSO มี ๘ ด้านที่มีความสัมพันธ์กัน สรุปสาระสำคัญ แต่ละองค์ประกอบตามภาพ ดังนี้

กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงด้านทุจริต

กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๔ กระบวนดังนี้

กระบวนการ	รายละเอียด
Corrective	แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิด สิ่งที่มีประวัติอยู่แล้ว ทำอย่างไรไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก
Detective	เฝ้าระวัง สอดส่อง พฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบต้องสอดส่องตั้งแต่แรกตั้งข้อสงสัยบางเรื่องที่น่าสงสัยทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูลเบาะแสแก่นักบริหาร
Preventive	ป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่นำไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิด ในส่วนที่พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดขึ้นมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดขึ้นซ้ำอีก (Known Factor) ทั้งที่รู้ว่าทำไปมีความเสี่ยงการทุจริตจะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ (Workflow) ใหม่ ไม่เปิดช่องว่างให้การทุจริตเข้ามาได้
Forecasting	การพยากรณ์ประมาณการสิ่งของที่จะเกิดขึ้นและป้องกันปราบปรามล่วงหน้าในเรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคย ในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต (Unknown Factor)

ขอบเขตของความเสี่ยงการทุจริต

ขอบเขตความเสี่ยงการทุจริต วิเคราะห์จากภาระงานด้านภารกิจหลักและภารกิจสนับสนุน ตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยงาน

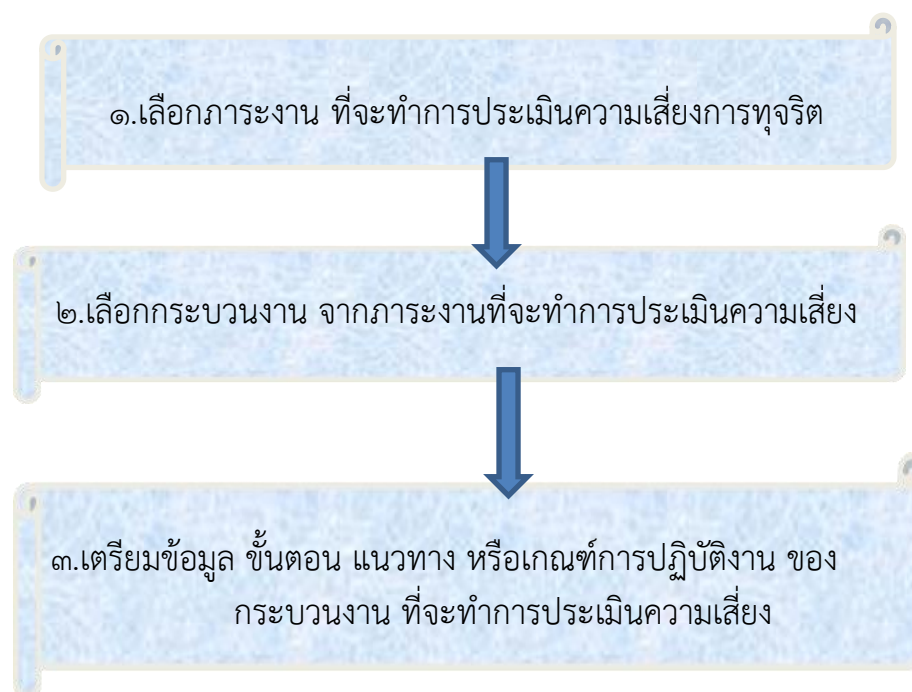
ขั้นตอนการและการประเมินความเสี่ยง

ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๙ ขั้นตอน ดังนี้

๑. การระบุความเสี่ยง
๒. การวิเคราะห์ความเสี่ยง
๓. เมทริกส์ระดับความเสี่ยง
๔. การประเมินความเสี่ยง
๕. แผนบริหารความเสี่ยง
๖. การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง
๗. จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง
๘. การจัดทำรายงานบริหารความเสี่ยง
๙. การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารความเสี่ยง
๑๐. ปรับปรุงแผนการบริหารความเสี่ยงการทุจริต ระหว่างปี (ทดแทนแผนเดิม)

เตรียมการ ประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ก่อนทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ต้องทำการคัดเลือกกระบวนการจากภาระงานด้าน ภารกิจหลักและภารกิจสนับสนุนที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เมื่อคัดเลือกภาระงานที่จะการ ประเมินความเสี่ยงการทุจริต เมื่อการคัดเลือกกระบวนการของภาระงานด้านนั้นๆ โดยเฉพาะภาระงานที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดการทุจริตสูง และจัดเตรียมข้อมูลขั้นตอนการปฏิบัติงาน หรือแนวทาง หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง จากนั้นจึงดำเนินการตามขั้นตอนประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

ขั้นตอนที่ ๑ นำข้อมูลที่ได้จากขั้นตอนเตรียมการในส่วนรายละเอียดขั้นตอน แนวทางหรือ หลักเกณฑ์ การปฏิบัติงานของกระบวนการงานที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ซึ่งในขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้น ย่อมประกอบไปด้วยขั้นตอนระบุความเสี่ยงตามขั้นตอนที่ ๑ ให้ทำการระบุความเสี่ยง อธิบายรายละเอียด รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงของขั้นตอนย่อยเฉพาะที่มีความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้น ไม่ต้องคำนึงว่าหน่วยงาน จะมีมาตรการป้องกันหรือแก้ไขความเสี่ยงการทุจริตนั้นอยู่แล้ว นำข้อมูลรายละเอียดดังกล่าวลงในประเภทของ ความเสี่ยงซึ่งเป็น Known Factor หรือ Unknown Factor

ประเภทของความเสี่ยง	รายละเอียดความเสี่ยงการทุจริต
Known Factor	ความเสี่ยงที่ปัญหา/พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อนคาดหมายได้ว่ามี โอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำ หรือมีประวัติ มีตำนานอยู่แล้ว
Unknown Factor	ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/ พฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น (คิดล่วงหน้าตีตนไปก่อนไข้เสมอ)

ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง (Risk Identification)

ขั้นตอนที่ ๒ ให้นำขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงการทุจริต Known จากตารางในช่อง Known Factor หรือ Unknown Factor มาแยกเพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงการทุจริต ออกตามรายสีไฟจราจร เขียว เหลือง ส้ม แดง โดยระบุสถานะความเสี่ยงในช่องสีไฟจราจร

นิยามเฉพาะในการประเมินความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน

ผลประโยชน์ทับซ้อนหมายถึง สภาวการณ์ หรือข้อเท็จจริงที่บุคคล ไม่ว่าจะป็นนักการเมือง ข้าราชการ พนักงานบริษัท หรือผู้บริหารซึ่งมีอำนาจ เจ้าหน้าที่ของรัฐ ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งหน้าที่ ที่บุคคล นั้นรับผิดชอบอยู่ และส่งผลกระทบต่อประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งการกระทำนั้นอาจจะเกิดขึ้นอย่างรู้ตัว หรือไม่รู้ตัว ทั้งเจตนาและไม่เจตนา และมีรูปแบบที่ไม่จำกัดอยู่หลากหลายในรูปของตัวเงิน หรือทรัพย์สิน เท่านั้น ผลประโยชน์อื่น ๆ รวมถึง ที่ไม่ใช่ในรูปตัวเงินหรือทรัพย์สินก็ได้ อาทิการแต่งตั้งพรรคพวกเข้าไป ดำรงตำแหน่งใน องค์กรต่างๆ ทั้งในหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ และบริษัทจำกัดหรือการที่ บุคคลผู้มีอำนาจ หน้าที่ตัดสินใจให้ ญาติพี่น้องหรือบริษัทที่ตนมีส่วนได้ส่วนเสียได้รับสัมปทานหรือผลประโยชน์ จากทางราชการ โดยมีขอบ ส่งผล ให้บุคคลนั้นขาดการตัดสินใจที่เที่ยงธรรม เนื่องจากยึดผลประโยชน์ส่วนตนเป็นหลัก ผลเสียเกิดขึ้นกับ ประเทศชาติการกระทำแบบนี้เป็นการกระทำที่ผิดทางจริยธรรมและ จรรยาบรรณ

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนจึงหมายถึงกระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็น ระบบในการบริหารปัจจัยและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาส ที่จะทำให้เกิดความ เสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน หรือความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ อันเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับการทุจริต กล่าวคือ ยังมีสถานการณ์หรือ สภาวการณ์ของการขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนมากเท่าใด ก็ยังมีโอกาสก่อให้เกิดหรือ นำไปสู่การทุจริตมากเท่านั้น

รายงานการวิเคราะห์ความเสี่ยงและแผนบริหารความเสี่ยงทุจริต

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอพาน

ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗

ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอพาน ได้ทำการระบุความเสี่ยง (Risk Identification) ในขั้นตอนนี้ โดยนำข้อมูลที่ได้จากขั้นเตรียมการประเมินความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน มาทำการระบุความเสี่ยงลงในประเภทของความเสี่ยงซึ่งเป็น Known Factor และ Unknown Factor ดังตารางที่ ๑

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Known Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Known Factor	Unknown Factor
๑	กระบวนการงาน -การเบิกค่าตอบแทน ขั้นตอนย่อย ที่มีความเสี่ยงเกี่ยวกับ ปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน - เบิกค่าตอบแทนการปฏิบัติงาน นอกเวลา ราชการ เป็นเท็จ	✓	
๒	กระบวนการงาน -การจัดทำโครงการ ฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ประชุม และสัมมนา ขั้นตอนย่อย ที่มีความเสี่ยงเกี่ยวกับ การ ปฏิบัติงานอาจเกิดผลประโยชน์ ทับซ้อน - ไม่ได้ดำเนินการขออนุมัติการเดินทางไปราชการ ตามระเบียบของทางราชการ	✓	
๓	กระบวนการงาน -การจัดหาพัสดุ ขั้นตอนย่อย ที่มีความเสี่ยงเกี่ยวกับ การ ปฏิบัติงานอาจเกิดผลประโยชน์ ทับซ้อน -การปลอมแปลงหนังสือราชการ -การจัดหาพัสดุไม่เป็นไปตามระเบียบที่จัดทำ แผนไว้ - การกำหนดเงื่อนไขและคุณสมบัติไม่เปิดกว้าง	✓	

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงทุจริต	ระบุรายละเอียดความเสี่ยงการทุจริต	
		Known Factor	Unknown Factor
๔	กระบวนการ - การเบิกจ่ายงบประมาณ ขั้นตอนย่อย ที่มีความเสี่ยงเกี่ยวกับ การปฏิบัติงานอาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน - เบิกจ่ายไม่ตรงแผนงานหรือตามงบโครงการ	✓	

ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง (Risk Identification)

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอพาน ได้ทำการระบุความเสี่ยง (Risk Identification) โดยนำขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน จากตารางที่ ๑ ในช่อง Known Factor มาแยกตามสัญลักษณ์ของสีที่เกี่ยวข้องเพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่ อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง แยกตามรายสี ไฟจราจร

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑	กระบวนการ การเบิกค่าตอบแทน - เบิกค่าตอบแทนการปฏิบัติงาน นอกเวลาราชการ เป็นเท็จ			✓	
๒	กระบวนการ การจัดทำโครงการ ฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ประชุม และสัมมนา - ไม่ได้ดำเนินการขออนุมัติการเดินทางไปราชการตามระเบียบของทางราชการ			✓	
๓	กระบวนการจัดการพัสดุ - การปลอมแปลงหนังสือราชการ - การจัดหาพัสดุไม่เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง - การกำหนดเงื่อนไขและคุณสมบัติไม่เปิดกว้าง				✓
๔	กระบวนการการเบิกจ่ายงบประมาณ - เบิกจ่ายไม่ตรงแผนงานหรือตามงบโครงการ			✓	

ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอพาน ได้กำหนดระดับความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน (Risk level matrix) โดยนำขั้นตอนที่มีความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนที่มีสถานะความเสี่ยงระดับสูงมาก (สีแดง) จากตารางที่ ๒ มาทำการหาค่าความเสี่ยงรวม ซึ่งระดับความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน(Risk level matrix) ได้จาก ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวังระดับความรุนแรงของผลกระทบ มีเกณฑ์ในการให้ค่า ดังนี้

๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวังมีแนวทางในการพิจารณาดังนี้

๓.๑.๑ ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการงานนั้นๆ แสดงว่ากิจกรรม หรือขั้นตอนนั้น เป็น **MUST** หมายถึง มีความจำเป็นสูงของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องทำการป้องกันไม่ดำเนินการไม่ได้ค่าของ **MUST** คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๓ หรือ ๒

๓.๑.๒ ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็นกิจกรรม หรือขั้นตอนรองของกระบวนการงานนั้นๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็น **SHOULD** หมายถึง มีความจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตค่าของ **SHOULD** คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๑ เท่านั้น

๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบมีแนวทางในการพิจารณาดังนี้

๓.๒.๑ กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย Stakeholders รวมถึงหน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาคีเครือข่าย ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

๓.๒.๒ กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม financial ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

๓.๒.๓ กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/User ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

๓.๒.๔ กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process หรือกระบวนด้านการเรียนรู้ องค์กรความรู้ Learning& Growth ค่าอยู่ที่ ๑ หรือ ๒

ตารางที่ ๓ ระดับความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน (Risk level matrix)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงทุจริต	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง ๓ ๒ ๑	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ ๓ ๒ ๑	ค่าความเสี่ยงรวม = จำเป็น X รุนแรง
๑	กระบวนการ การเบิกค่าตอบแทน - เบิกค่าตอบแทนการปฏิบัติงาน นอกเวลาราชการ เป็นเท็จ	๓	๓	๙
๒	กระบวนการ การจัดทำโครงการ ฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ประชุม และสัมมนา - ไม่ได้ดำเนินการขออนุมัติการเดินทาง ราชการตามระเบียบของทางราชการ	๓	๒	๖
๓	กระบวนการจัดหาพัสดุ - การปลอมแปลงหนังสือราชการ - การจัดหาพัสดุไม่เป็นไปตามระเบียบที่จัดทำแผนไว้ - การกำหนดเงื่อนไขและคุณสมบัติไม่เปิดกว้าง	๓	๓	๙

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงทุจริต	ระดับความจำเป็น ของการเฝ้าระวัง ๓ ๒ ๑	ระดับความรุนแรง ของผลกระทบ ๓ ๒ ๑	ค่าความเสี่ยงรวม = จำเป็น X รุนแรง
๔	กระบวนการ การเบิกจ่ายงบประมาณ - เบิกจ่ายไม่ตรงแผนงานหรือตามงบ โครงการ	๓	๓	๙

จากนั้นนำมาพิจารณาระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง/ระดับความรุนแรงของผลกระทบ ตามข้อ
๓.๑ และ ข้อ ๓.๒ ดังตารางที่ ๓.๑ ถึงตารางที่ ๓.๒

ตารางที่ ๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงทุจริต	กิจกรรมหรือขั้นตอนหลัก MUST ๓ ๒	กิจกรรมหรือขั้นตอนรอง SHOULD ๑
๑	กระบวนการ การเบิก ค่าตอบแทน - เบิกค่าตอบแทนการปฏิบัติงาน นอกเวลาราชการ เป็นเท็จ	๓	
๒	กระบวนการ การจัดทำโครงการ ฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ประชุม และ สัมมนา - ไม่ได้ดำเนินการขออนุมัติการเดินทาง ไปราชการตามระเบียบของทาง ราชการ	๓	
๓	กระบวนการ การจัดหาพัสดุ - การปลอมแปลงหนังสือราชการ - การจัดหาพัสดุไม่เป็นไปตาม ระเบียบที่จัดทำแผนไว้ - การกำหนดเงื่อนไขและ คุณสมบัติไม่เปิดกว้าง	๓	
๔	กระบวนการ การเบิกจ่าย งบประมาณ - เบิกจ่ายไม่ตรงแผนงานหรือตาม งบโครงการ	๓	

ตารางที่ ๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบตาม Balanced Scorecard

โอกาส/ความเสี่ยงทุจริต	๑	๒	๓
ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย Stakeholders รวมถึงหน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาครีเอกชน		X	X
ผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม Financial		X	X
ผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/User		X	X
ผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process	X	X	
กระทบด้านการเรียนรู้ องค์กรความรู้ Learning & Growth	X	X	

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง Risk-Control(Matrix Assessment)

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอพาน นำค่าความเสี่ยงรวม (ความจำเป็น X ความรุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินการควบคุมการทุจริตว่ามีระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด เทียบกับคุณภาพ การจัดการ (คุณภาพการจัดการ สอดส่อง ฝึกระวังในงานปกติ) โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการ แบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับ	เกณฑ์คุณภาพการจัดการ
ดี	จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรไม่มีผลเสียหายทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม
พอใช้	จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรแต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ
อ่อน	จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๔ แสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงทุจริต	คุณภาพการจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยงระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยงระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยงระดับสูง
- เบิกค่าตอบแทนการปฏิบัติงาน นอกเวลาราชการ เป็นเท็จ	ดี	ต่ำ	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง
- ไม่ได้ดำเนินการขออนุมัติการเดินทางตามระเบียบของทางราชการ	ดี	ต่ำ	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง
- การปลอมแปลงหนังสือราชการ - การจัดหาพัสดุไม่เป็นไปตามระเบียบที่จัดทำแผนไว้ - การกำหนดเงื่อนไขและคุณสมบัติไม่เปิดกว้าง	ดี	ต่ำ	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง

โอกาส/ความเสี่ยงทุจริต	คุณภาพ การ จัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
- เบิกจ่ายไม่ตรงแผนงานหรือตามงบ โครงการ	ดี	ต่ำ	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง

ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอพาน คัดเลือกเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงสุดจากการประเมินการควบคุมความเสี่ยง Risk-Control Maxtrix Assessment ในตารางที่ ๔ ที่อยู่ในช่องค่าความเสี่ยง อยู่ในระดับ สูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง มาทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตตามลำดับความรุนแรง ดังตารางที่ ๕ ตารางที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง ของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอพาน

แผนบริหารความเสี่ยง ๗	มาตรการป้องกันการทุจริต ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖
กระบวนการงานการเบิก ค่าตอบแทน	<p>มาตรการการเบิกค่าตอบแทน</p> <p>นโยบายหลัก</p> <p>๑) มุ่งเน้นการปลูกฝัง สร้างวัฒนธรรมความคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนของตัวและผู้อื่น ไม่ให้เกิดการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่อันมิควรได้โดยชอบตามกฎหมาย</p> <p>๒) ส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีความสุข มีคุณธรรม จริยธรรม ในความรับผิดชอบต่อหน้าที่</p> <p>๓) ๓ป ๑ค ปลูกจิตสำนึก ป้องกันปราบปราม เครือข่าย</p> <p>แนวทางปฏิบัติ</p> <p>๑) เจ้าหน้าที่รัฐต้องปฏิบัติตาม</p> <p>(๑.๑) ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินตอบแทน ปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐</p> <p>๒) ปลูกฝัง สร้างวัฒนธรรมความคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนของตัวและผู้อื่น ไม่ให้เกิดการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่อันมิควร ได้โดยชอบตามกฎหมาย</p> <p>๓) ส่งเสริมให้หน่วยงานดำเนินการตามเกณฑ์การควบคุมภายใน บริหารความเสี่ยง</p> <p>๔) หากพบว่ามีกรณีกระทำผิด จะต้องดำเนินการทางวินัย ละเมิดและอาญาอย่างเคร่งครัด</p> <p>๕) ปลูกจิตสำนึก สร้างจิตสำนึก ปรับฐานความคิดด้านการต่อต้านการทุจริต</p>

แผนบริหารความเสี่ยง ฯ	มาตรการป้องกันการทุจริต ประจำปีงบประมาณ 2566
<p>กระบวนการ การจัดทำ โครงการ ฝึกอบรม ศึกษา งาน ประชุม และสัมมนา</p>	<p>มาตรการการจัดทำโครงการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ประชุม และสัมมนา นโยบายหลัก มุ่งเน้นการปลูกฝัง สร้างวัฒนธรรมความคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตน ของตนเองและผู้อื่นและ สร้างระบบคุณธรรม และยกระดับความโปร่งใสใน การดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพและเข้มแข็งและตรวจสอบได้</p> <p>แนวทางปฏิบัติ</p> <p>๑) เจ้าหน้าที่รัฐต้องปฏิบัติตาม</p> <p>(๑.๑) ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยค่าใช้จ่ายในกรฝึกอบรม การจัดงาน และการประชุมระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๙ และแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๒ และระเบียบที่เกี่ยวข้อง</p> <p>(๑.๒) พระราชกฤษฎีกาค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ พ.ศ. ๒๕๒๖ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พ .ศ. ๒๕๓๔</p> <p>(๑.๓) พระราชกฤษฎีกาค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๑</p> <p>(๑.๔) พระราชกฤษฎีกาค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๔๘</p> <p>(๑.๕) พระราชกฤษฎีกาค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ (ฉบับที่ ๘)พ.ศ. ๒๕๕๓</p> <p>(๑.๖) กฎหมายที่เกี่ยวข้อง</p> <p>๒) ปลูกฝัง สร้างวัฒนธรรมความคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนของตนเอง และผู้อื่น ไม่ให้เกิดการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่อันมิ ควร ได้โดยชอบตามกฎหมาย</p> <p>๓) ส่งเสริมให้หน่วยงานดำเนินการตามเกณฑ์การควบคุมภายในและ การ บริหารความเสี่ยง</p> <p>๔) ปรับปรุงกฎ ระเบียบที่เอื้อต่อการทุจริตและปิดช่องโหว่ กำหนด มาตรการลงโทษผู้กระทำผิดอย่างรวดเร็วและเป็นธรรม</p> <p>๕) สร้างกลไกภาคประชาชน (อสม.) ภาคประชาสังคมในการเฝ้าระวังแจ้ง เบาะแส และสร้างความเข้มแข็งของกลไกการตรวจสอบ</p> <p>๖) หากพบว่ามีกรกระทำผิด จะต้องดำเนินการทางวินัย ละเมิดและอาญา อย่างเคร่งครัด</p>

แผนบริหารความเสี่ยง ฯ	มาตรการป้องกันการทุจริต ประจำปีงบประมาณ 2566
กระบวนการงาน การจัดหาพัสดุ	<p>มาตรการการจัดหาพัสดุ</p> <p>นโยบายหลัก</p> <p>๑) สร้างจิตสำนึก ปรับฐานความคิดด้านการต่อต้านการทุจริตที่ตัวบุคคล สร้างวัฒนธรรมสุจริต ไม่ให้เกิดการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่อันมิควรได้โดยชอบตามกฎหมาย</p> <p>๒) มุ่งเน้นการจัดหาพัสดุภาครัฐโดยการซื้อ จ้าง เช่า แลกเปลี่ยน หรือ โดยวิธีอื่นใดให้สอดคล้องกับประกาศ ระเบียบ หลักเกณฑ์ วิธีปฏิบัติวิ และมติ คณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง รวมถึงดำเนินการตามเกณฑ์การประเมินคุณธรรม และความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ(Integrity and Transparency Assessment : ITA)</p> <p>แนวทางปฏิบัติ</p> <p>๑) เจ้าหน้าที่รัฐต้องปฏิบัติตาม</p> <p>(๑.๑) พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐</p> <p>(๑.๒) ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ ภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐</p> <p>(๑.๓) พระราชกฤษฎีกา มติคณะรัฐมนตรีประกาศ ข้อบังคับหลักเกณฑ์และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง</p> <p>(๑.๔) หนังสือเวียนของคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ</p> <p>(๑.๕) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม</p> <p>(๑.๖) ระเบียบกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยการบริหารจัดการด้านยา และเวชภัณฑ์ที่มีค่าใช้จ่ายของส่วนราชการและหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๕๗</p> <p>- ประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยแนวทางการบริหารจัดการ ด้านยา และ เวชภัณฑ์ที่มีใ้จ่าย โดยคณะกรรมการหรือคณะกรรมการร่วม หรือ คณะทำงาน ย่อย พ.ศ. ๒๕๕๗</p> <p>-ประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยแนวทางในการจัดทำแผนการจัดยา และเวชภัณฑ์ที่มีใ้จ่าย พ.ศ. ๒๕๕๗</p> <p>(๑.๗) ประกศสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยแนวทางปฏิบัติงาน เพื่อตรวจสอบบุคลากรในหน่วยงานด้านการจัดซื้อจัดจ้าง พ.ศ. ๒๕๖๐</p> <p>(๑.๘) กฎหมายที่เกี่ยวข้อง</p> <p>๒) เจ้าหน้าที่รัฐต้องไม่ดำเนินการจัดหาพัสดุด้วยวิธีแบ่งซื้อแบ่งจ้าง และจัดหาพัสดุโดยไม่มีพัสดุลจริง</p>

แผนบริหารความเสี่ยง ฯ	มาตรการป้องกันการทุจริต และแก้ไขการกระทำผิดวินัย เจ้าหน้าที่รัฐในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขอำเภอพาน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕
กระบวนการงาน การจัดหาพัสดุ (ต่อ)	<p>๓) กำหนดมาตรการประหยัดงบประมาณรายจ่าย</p> <p>๔) ส่งเสริมให้หน่วยงานดำเนินการตามเกณฑ์การควบคุมภายใน และ บริหาร ความเสี่ยง</p> <p>๕) พัฒนาความรู้เรื่องการจัดหาพัสดุภาครัฐ</p> <p>๖) หากพบว่ามีกรกระทำ ผิด ต้องดำ เนินการทางวินัย ละเมิด และอาญาอย่างเคร่งครัด</p>
กระบวนการงาน การเบิกจ่ายงบประมาณ	<p>มาตรการเบิกจ่ายงบประมาณ</p> <p>นโยบายหลัก</p> <p>๑) สร้างจิตสำนึก ปรับฐานความคิดด้านการต่อต้านการทุจริตที่ตัวบุคคล สร้างวัฒนธรรมสุจริต ไม่ให้เกิดการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่อันมิควรได้โดยชอบตามกฎหมาย</p> <p>๓) สร้างระบบคุณธรรม และยกระดับความโปร่งใสในการดำเนินงาน ให้มีประสิทธิภาพและเข้มแข็ง</p> <p>๔) ปรับปรุงกฎ ระเบียบที่เอื้อต่อการทุจริตและปิดช่องโหว่ กำหนดมาตรการ ลงโทษผู้กระทำผิดอย่างรวดเร็วและเป็นธรรม</p> <p>แนวทางปฏิบัติ</p> <p>๑) เจ้าหน้าที่รัฐต้องปฏิบัติตาม</p> <p>๒) พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑</p> <p>๓) คู่มือปฏิบัติการจัดทำคำขอของงบประมาณรายจ่าย ประจำปี ๒๕๖ ของสำนักงานงบประมาณพ.ศ.๒๕๖๓</p> <p>๔) คู่มือป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest)สำนักงาน ปลัดกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๖๐</p> <p>๕) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม การทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา๑๐๐ , ๑๐๓ และ ๑๐๓/๑ กำ หนดเรื่องการขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตัวและส่วนรวมไว้เพื่อ ลดระบบอุปถัมภ์ในสังคมไทย ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีจิตสำ นึกแยกแยะ ประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมออกจากกันได้</p> <p>๖) ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน</p> <p>๗) แผนงานโครงการที่ได้รับจัดสรรงบประมาณให้มีความสอดคล้อง แผนปฏิบัติราชการ</p>

ขั้นตอนที่ ๒ การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอพาน จัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอพาน โดยการแยกสถานการณ์เฝ้าระวังความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนจำแนกสถานะความเสี่ยงออกเป็นโดย ๓ สี ได้แก่สีเขียว สีเหลือง และสีแดง เพื่อติดตามเฝ้าระวัง และประเมินการบริหาร ความเสี่ยงการทุจริตในแต่ละกิจกรรมตามแผนบริหารความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอพาน ดังตารางที่ ๒

ตารางที่ ๒ ตารางจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง ของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอพาน

ที่	มาตรการป้องกันการทุจริต	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	สถานะความเสี่ยง		
			เขียว	เหลือง	แดง
๑	<ul style="list-style-type: none"> - ปลุกฝัง สร้างวัฒนธรรมความคิด แยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนของ ตัวเองและผู้อื่น ไม่ให้เกิดการ แสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวใน ตำแหน่งหน้าที่อันสมควรได้โดยชอบ ตามกฎหมาย - ส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมี ความสุข มีคุณธรรม จริยธรรม ใน ความรับผิดชอบต่อน้ำที่ - ๓ป ๑ค ปลุกจิตสำนึก ป้องกัน ปราบปราม เครือข่าย 	- เบิกค่าตอบแทนการปฏิบัติงาน นอกเวลาราชการ เป็นเท็จ			√
๒	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมให้หน่วยงานดำเนินการ ตามเกณฑ์การควบคุมภายในและ การบริหารความเสี่ยง - ปรับปรุงกฎ ระเบียบที่เอื้อต่อการ ทุจริตและปิดช่องโหว่ กำหนด มาตรการลงโทษผู้กระทำผิดอย่าง รวดเร็วและเป็นธรรม - สร้างกลไกภาคประชาชน (อสม.) ภาคประชาสังคมในการเฝ้าระวังแจ้ง เบาะแส และสร้างความเข้มแข็งของ กลไกการตรวจสอบ - หากพบว่ามีกรกระทำผิด จะต้อง ดำเนินการทางวินัย ละเมิดและ อาญา อย่างเคร่งครัด 	- ไม่ได้ดำเนินการขออนุมัติการเดิน ไปราชการตามระเบียบของทาง ราชการ			√

ที่	มาตรการป้องกันการทุจริต	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	สถานะความเสี่ยง		
			เขียว	เหลือง	แดง
๓	<ul style="list-style-type: none"> - มุ่งเน้นการจัดการพัสดุภาครัฐโดยการซื้อ จ้าง เช่า แลกเปลี่ยน หรือโดยวิธีอื่นใดให้สอดคล้องกับประกาศระเบียบ หลักเกณฑ์ วิธีปฏิบัติวิ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง - กำหนดมาตรการประหยัดงบประมาณรายจ่าย - ส่งเสริมให้หน่วยงานดำเนินการตามเกณฑ์การควบคุมภายใน และบริหารความเสี่ยง - พัฒนาคำความรู้เรื่องการจัดหาพัสดุภาครัฐ - หากพบว่ามีกรกระทำ ผิด ต้องดำเนินการทางวินัย ละเมิดและอาญาอย่างเคร่งครัด 	<ul style="list-style-type: none"> - การปลอมแปลงหนังสือราชการ - การจัดหาพัสดุไม่เป็นไปตามระเบียบที่จัดทำแผนไว้ - การกำหนดเงื่อนไขและคุณสมบัติไม่เปิดกว้าง 			√
๔	<ul style="list-style-type: none"> - สร้างระบบคุณธรรม และยกระดับความโปร่งใสในการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพและเข้มแข็ง - ปรับปรุงกฎ ระเบียบที่เอื้อต่อการทุจริตและปิดช่องโหว่ กำหนดมาตรการ - ลงโทษผู้กระทำผิดอย่างรวดเร็วและเป็นธรรม 	<ul style="list-style-type: none"> - เบิกจ่ายไม่ตรงแผนงานหรือตามงบโครงการ 			√

ขั้นตอนที่ ๗ จัดทำระบบบริหารความเสี่ยง

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอพาน นำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่ อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอพาน จากตารางที่ ๖ ที่จำแนกสถานะความเสี่ยง ออกเป็น ๓ ได้แก่ สีเขียว สีเหลือง และสีแดง โดยแยกสถานะเพื่อทำระบบบริหารความเสี่ยง ซึ่งรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยงของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอพาน ที่วิเคราะห์ได้นั้น มีสถานะความเสี่ยงเป็นสีแดง ซึ่งหมายถึง เกินกว่าการยอมรับได้ และต้องกำหนดกิจกรรมเพิ่มเติมในระบบบริหารความเสี่ยง ในขั้นตอนที่ ๗ นี้ สถานะความเสี่ยงของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอพาน อยู่ในข่ายที่ยังแก้ไขไม่ได้ทางจึงเห็นควรนำมาตรการป้องกันการทุจริตและแก้ไขการกระทำผิดวินัยของเจ้าหน้าที่รัฐ ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขอำเภอพานใน

๔ กระบวนงาน คือ กระบวนงานการเบิกค่าตอบแทน กระบวนงานการจัดทำ โครงการฝึกอบรม ศักยภาพงาน ประชุมและสัมมนากระบวนงาน การจัดหาพัสดุ และกระบวนงานการเบิกจ่ายงบประมาณ ดังตารางที่ ๗

ตารางที่ ๗ ตารางจัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง

ความเสี่ยงการทุจริต (สีแดง)	มาตรการ/นโยบาย/โครงการ/กิจกรรม เพิ่มเติม
๑.เบิกค่าตอบแทนการปฏิบัติงาน นอกเวลาราชการ เป็นเท็จ ๒. ไม่ได้ดำเนินการขออนุมัติการเดินทางไปราชการตามระเบียบของทางราชการ ๓. การปลอมแปลงหนังสือราชการ/การจัดหาพัสดุไม่เป็นไปตามระเบียบที่จัดทำแผนไว้/การกำหนดเงื่อนไขและคุณสมบัติไม่เปิดกว้าง ๔. เบิกจ่ายไม่ตรงแผนงานหรือตามงบโครงการ	มาตรการการป้องกันการทุจริตและแก้ไขการกระผิดวินัยของเจ้าหน้าที่รัฐในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขอำเภอพาน ใน ๔ กระบวนงาน ให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามคู่มือการทำงาน/มาตรการ คำสั่ง ของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอพาน จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน ช่วงเดือนมีนาคม ๒๕๖๖ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอพาน เน้นย้ำการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนให้เจ้าหน้าที่

ขั้นตอนที่ ๘ การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอพาน จัดทำรายงานสรุปผลการบริหารความเสี่ยง ที่มีสถานะความเสี่ยงเป็นสีแดง (เกินกว่าการยอมรับ และต้องกำหนดกิจกรรมเพิ่มเติมในระบบบริหารความเสี่ยง)เพื่อควบคุมกำกับติดตาม และ ประเมินผลการบริหารความเสี่ยงเกี่ยวกับปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอพาน ดังตารางที่ ๘

ตารางที่ ๘ ตารางรายงานการบริหารความเสี่ยง

ที่	สรุปสถานะความเสี่ยงการทุจริต (เขียว เหลือง แดง)			
	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
				๑.เบิกค่าตอบแทนการปฏิบัติงาน นอกเวลาราชการ เป็นเท็จ ๒. ไม่ได้ดำเนินการขออนุมัติการเดินทางไปราชการตามระเบียบของทางราชการ

ที่	สรุปสถานะความเสี่ยงการทุจริต (เขียว เหลือง แดง)			
	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
				๓. การปลอมแปลงหนังสือราชการ/การจัดการพัสดุไม่เป็นไปตามระเบียบที่จัดทำแผนไว้/การกำหนดเงื่อนไขและคุณสมบัติไม่เปิดกว้าง ๔. เบิกจ่ายไม่ตรงแผนงานหรือตามงบประมาณ

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอพาน
อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย

นายอนุชิต มโนวงศ์ ผู้รายงาน
ตำแหน่ง ผู้ช่วยสาธารณสุขอำเภอ
เบอร์โทร ๐ ๕๓๗๒ ๑๔๕๘